MALTA

QORTI TA' L-APPELL

S.T.O. PRIM IMHALLEF

SILVIO CAMILLERI

ONOR. IMHALLEF

TONIO MALLIA

ONOR. IMHALLEF

JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-30 ta' Mejju, 2014

Appell Civili Numru. 218/2003/1

Anton Cachia

v.

Edwin Formosa

Il-Qorti:

Rat ic-citazzjoni tat-3 ta' Marzu 2003 tal-attur fejn ippremetta hekk:

"Illi huwa, b'citazzjoni quddiem dina l-Qorti numru 416/94 fl-ismijiet "Anton Cachia versus Godwin Formosa" wara li ppremetta illi hu kien gie kommissjonat mill-konvenut biex jaghmillu xoghol ta' ghamara u aperturi fid-dar tieghu, u li ta' dan ix-xoghol l-konvenut baqghalu jhallas is-somma ta' elf, hames mija u hamsa u tletin lira Maltija, u li nonostante li gie interpellat ihallas anke ufficjalment, il-konvenut baqa' inadempjenti, talab illi dina l-Qorti (1) tghaddi biex tiddeciedi skond it-talba ta' l-attur bid-dispensa tas-smiegh a tenur ta; l-artikolu 167 tal-Kodici ta' Procedura u Organizzazzjoni Civili, u b'hekk (2) tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur is-somma ta' Lm1535, bilanc ta' ammont akbar, prezz ta' xoghol ta' ghamara maghmul fuq inkarigu ta' l-istess konvenut, - bl-imghaxijiet mid-data ta' l-ittra ufficjali tal-5 ta' Novembru, 1993, kontra l-konvenut,

"Illi l-konvenut eccepixxa illi t-talba attrici hija infondata u ghandha tigi michuda bl-ispejjes peress illi x-xoghol miftieghem ta' injam ma tlestiex fiz-zmien miftiehem, huwa difetus u mhux skond is-sengha, u l-prezz ma kienx dak pretiz mill-attur,

"Illi b'sentenza tat-28 ta' Frar, 2001, il-Qorti ddecidiet billi tilqa t-talba ta' l-attur limitatament ghas-somma ta' tmien mija hamsa u sebghin lira maltija (Lm875), u kkundannat lill-konvenut ihallas lill-attur din is-somma, bl-imghax kif mitlub, spejjes 1/3 ghall-attur u 2/3 ghal konvenut.

"Illi rrizulta illi l-konvenut ma' jismux 'Godwin' izda 'Edwin'.

"Ghalhekk l-attur talab li l-konvenut jghid ghaliex ghar-ragunijiet premessi l-ghala (1) l-isem tal-konvenut fic-citazzjoni fuq imsemmija u fl-atti l-ohra kollha relattivi u sussegwenti, komprizi s-sentenza fuq imsemmija moghtija minn din il-Qorti ma ghandhomx jigu korretti billi jigi imhassar l-isem 'Godwin' u jigi sostitwit bl-isem 'Edwin'

"Bl-ispejjes kontra l-konvenut, li gie ukoll ingunt ghas-subizzjoni."

Rat in nota tal-eccezzjonijiet tal-14 ta’ Ottubru 2013 fejn gie eccepit:

> “Illi preliminarjament ghandu jigi precizat li l-attur gia’ vventila pretenzjoni identika quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) b’avviz numru 1008/01 MM fl-istess ismijiet (Dok.X) u din il-kawza giet deciza fil-mertu b’sentenza moghtija mill-istess Qorti fil-2 ta’ Dicembru, 2002 liema sentenza ghaddiet in gudikat.
>
> “Illi minghajr pregudizzju ghall-premess, l-pretensjonijiet tal-attur m’ghandhom ebda fondament guridiku u huma legalment insostenibbli stante li ai termini tal-artiklu 175(1) tal-Kodici tal-Procedura Civili korrezzjoni ta’ att gudizzjarju bil-miktub, bhal citazzjoni tista’ ssir mhux aktar tard mid-data tal-prolazzjoni tas-sentenza mentri f’dan il-kaz il-kawza fl-ismijiet “Anton Cachia vs Godwin Formosa” (Citazzjoni numru 416/94) mhux biss giet deciza izda sahansitra ghaddiet in gudikat. Konsegwentement it-talba ghall-korrezzjoni tac-citazzjoni riferita m’ghandha ebda bazi legali u hija insostenibbli in kwantu li mhux permessa mill-ligi f’dana l-istadju.
>
> “Salvi eccezzjonijiet ohra.”

Rat is-sentenza tal-Prim’ Awla tal-Qorti Civili moghtija fid-29 ta’ Ottubru 2010 li permezz taghha l-istess Qorti laqghet it-talba attrici wara li cahdet l-eccezzjonijiet tal-konvenut;

Rat ir-rikors tal-appell tal-konvenut li permezz tieghu talab ir-revoka ta’ dik is-sentenza u konsegwentement li din il-Qorti tichad it-talba tal-attur;

Rat ir-risposta tal-appellat li permezz taghha talab li s-sentenza tkun invece konfermata;

Rat il-verbal tas-seduta tas-6 ta’ Marzu 2014 li permezz taghha l-kawza thalliet ghas-sentenza wara d-debita trattazjoni tal-Avukati rispettivi u dan wara li l-Qorti laqghet it-talba tal-appellant biex ismu jigi jaqra *Edwin Formosa* minflok *Godwin Formosa* fl-okkju ta’ dawn il-proceduri;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Ikkonsidrat:

Illi kif jidher mill-att promotur l-attur appellat talab ghall-korrezzjoni fis-sentenza moghtija mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fejn irrizulta li l-konvenut appellant gie mharrek bl-isem ta’ Godwin Formosa u invece irrizulta li huwa jismu Edwin Formosa.

L-ewwel Qorti kif inghad, laqghet din it-talba u waslet ghall-konkluzjoni taghha hekk;

> “Is-sentenza precedenti in kwestjoni nghatat minn din il-Qorti diversament presjeduta u kwindi hi din il-Qorti li hi kompetenti biex tittratta u tiddeciedi t-talbiet odjerni u, jekk ikun il-każ, tordna korrezzjoni fl-atti tal-kawza precedenti. Fis-sentenza precedenti l-

konvenut jidher bħala “Godwin” minflok “Edwin.” Hu evidenti li dan hu żball kjarament li jista jissejjah “lapsus calami” u hu zball manifest u evidenti fuq il-wicc tal-atti. Jidher ukoll li l-konvenut ikkontesta t-talbiet kif kontenuti fic-citazzjoni precedenti pero’ ma ssollevax eccezzjonijiet rigwardanti l-fatt li hu ma kienx jismu “Godwin” iżda “Edwin.” F’dawn il-proceduri ma saret ebda kontestazzjoni dwar l-identita’ tal-persuna. In effett il-varjazjoni jew korrezzjoni mitluba hawnhekk hi waħda sempliċement ta’ kif jissejjaħ il-konvenut.

“Il-Qorti ta’ l-Appell fis-sentenza taghha tat-23 ta’ Novembru, 1959 fil-kawza fl-ismijiet “Salvino Schembri et. vs. Joseph Grixti et” qalet li indubbjament il-ligi taghna kif ukoll il-ligijiet kontinentali u d-dottrina taghhom jippermettu l-korrezzjonijiet ta’ zball materjali fuq l-awtorita’ tad-dritt Ruman. Hemm diversi sentenzi lokali ohra li jaqblu ma dan il-principju. Hu evidenti li l-korrezzjoni li qed tintalab hawnhekk tirreferi ghall-zball involontarju u zball tal-pinna. Korrezzjoni bhal din ghanda tigi ammessa jew tasal li tkun ammessa purche’ ma jkunx ser jinbidel kompletament il-provvediment moghti fis-sentenza in kwestjoni cioe’ fejn hemm l-izball..

“Il-proceduri b’citazzjoni adottata, f’dawn il-proceduri, mill-atturi ghall-korrezzjoni ghad li mhux espressament kontemplata mil-ligi, mhix ripunjanti jew kontrastanti ma’ ebda dispozizzjoni espressa tal-ligi, u hi perfettament konsistenti mal-principji generali tad-Dritt. Fil-fatt f’“Zahra et vs. Shalley” deciza mill-Prim’ Awla tal-Qorti Civili fis-26 ta’ Frar 1986 (Vol.XV, p408), fejn zball gie korrett u l-izball kien ittiehed fl-isem tal-konvenut fic-citazzjoni u perpetwa fis-sentenza u fl-atti ohra ta’ dik il-kawza. Il-kwistjoni ta’ korrezzjoni ta’ zbalji ta’ pinna u dicitura kienet giet anki qabel ezaminata u deciza f’sens konformi ghall-procedura segwita fil-kaz prezenti fil-kawza “Dimech vs. Agius et.” deciza mill-istess Qorti fis-16 ta’ Dicembru 1870 (Vol VI, p.276).

“Fid-dawl tal-premess it-talbiet attrici jimmeritaw li jigu akkolti filwaqt li l-eccezzjonijiet tal-konvenut ghandhom jigu rigettati.”

L-aggravju tal-appellant huwa sostanzjalment illi ladarba m’huwiex applikabbli l-Artikolu 175 tal-Kap. 12 ma jista’ jkun hemm ebda korrezzjoni fl-okkju ta’ kawza illi giet gia` deciza u ghaddiet in gudikat.

Ma hemmx dubbju li l-Artikolu 175 japplika biss ghal kawza pendenti u mhux ghal kawza li gia` giet deciza, u dwar dan l-ewwel Qorti kienet cara. Ghalhekk il-kwistjoni hija unikament, jekk appuntu f'kawza li tkun gia` giet deciza u allura ghaddiet in gudikat, tistax l-istess Qorti illi iddecidietha tawtorizza korrezzjonijiet bhal dik mitluba fil-kawza odjerna.

Din il-Qorti tifhem li jekk dan il-poter jirrizulta, ghandu jigi ezercitat bil-massima cirkospezzjoni u b'mod illi ma jbiddilx is-sustanza ta' dak li jkun gia` gie determinat. Madankollu meta l-izball li jkun qed jintalab li jigi imsewwi huwa manifest, ebda Qorti ma tista' thalli ingustizzja lampanti tibqa' ghaddejja.

Kif gia` qalet l-ewwel Qorti dan id-dritt ma jirrizulta minn ebda ligi espressa *izda huwa perfettament konsistenti mal-principji generali tad-dritt* **(Schembri v. Grixti – Qorti tal-Appell, 23 ta' Novembru 1959)**. Fis-sentenza **Orlando Debono v. Antonio Attard** (**Prim' Awla – 19 ta' Ottubru 1961**) il-Qorti qalet ukoll li r-rimedju tal-Kodici tal-Procedura li permezz ta' rikors li ghandu jsir fi zmien xahar minn meta tigi deciza l-kawza u *li jippermetti korrezzjoni ta' kliem uzat u tbiddil ta' espressjoni mhux cara ma jhassarx li dawk il-korrezzjonijiet jistghu jigu mitluba bil-procedura ordinarja ta' citazzjoni meta s-sentenza li tkun inkorporat l-izball tkun ghaddiet in gudikat*. F'din l-ahhar kawza msemmija, infatti l-Qorti laqghet it-talba biex isem il-konvenut isir *George* minflok *Antonio*.

Dawn is-sentenzi jindikaw li l-procedura adottata mill-appellat f'dawn il-proceduri hija ammessa u ghandha tigi milqugha t-talba tieghu ghat-tiswija fl-okkju tal-kawza. Il-Qorti fl-ahhar sentenza msemmija sejjhet tali zball bhala wiehed *involontarju u banali*. Bl-istess manjiera gew decizi ukoll il-kawzi **Carmelo Mifsud v. Annunziato Giordimaina (Qorti tal-Magistrati, 14 ta' Awwissu 1980**) u **Zammit v. Cappello (Prim' Awla, 17 ta' Lulju 1962)**. Il-korrezzjonijiet imsemmija (cioe` dawk ta' ***lapsus calami*** *manifest u evidenti fuq il-wicc tal-atti* kif tajjeb spjegati fis-sentenza **Schembri v. Grixti** fuq gia` msemmija) kienu anke ammessi fid-Dritt Ruman skont il-massima **actore verba emendare, tenore sententiae perseverante, non est prohibitum**.

Ghandu jinghad ukoll illi fil-kawza li giet deciza fit-28 ta' Frar 2001 bejn il-partijiet u li s-sentenza taghha intalbet korrezzjoni fl-okkju, il-konvenut kien indubbjament konxju li l-kawza giet intavolata kontra tieghu b'isem zbaljat u minflok issenjala dan l-izball mill-bidu, ikkontesta l-kawza normalment sakemm giet deciza u kien meta l-attur talab il-hrug tal-mandat ta' qbid u fl-esekuzzjoni tal-istess mandat li huwa informa lill-marixxal li huwa kien jismu Edwin u allura l-mandat ma setax jigi esegwit. Dan allura huwa atteggjament konsonanti ma' min irid iqarraq anke bil-Qorti u allura l-istess Qorti ma ghandhiex tkun komplici mieghu f'dan.

Ghal dawn il-motivi il-Qorti tiddeciedi l-appell billi tichdu u allura tikkonferma s-sentenza appellata interament kif deciza u tordna lir-Registratur sabiex jaghmel in-notamenti opportuni fis-sentenza msemmija tat-28 ta’ Frar 2001. L-ispejjez ta’ dan l-appell a kariku tal-appellanti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------